

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben:

1 óra . . . 60 fillér

3 óra . . . 1.80 fill.

Vidéken:

1 óra 1 kor. 20 fillér

KOLOZSVÁRI UJSÁG

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Deák Ferencz-u. 18. sz.,

hová minden levelezés és egyéb küldemény címzendő.

Telefon-sz. 261.

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

Dög-hus a piacon. — Megszökött örültek.

Mezőgazdasági háziipar.

Az egyre súlyosbodó gazdasági viszonyok közt, hogy a gazda jövedelmét fokozhassa, minden munkát meg kell ragadnia, a mi jövedelmet hoz a házhoz, vagy amely munka által legalább is készírástől szabadul meg.

A kisgazda, midőn őszszel a mezőn való munkát bevégezte, ettől az időtől fogva rövid ideig tartó külső munkákon kívül, alig dolgozik valamit. De a nyári mezei munka legnagyobb része is olyan, hogy a gyermekeket és öregeket csak korlátoltan lehet használni, s így a serdültebb gyermekeknek és öregeknek sokra képes munkaereje csaknem egészen parlagon hever.

Már régi idők óta szokásban volt a magyar nép körében, hogy a mezei munka szünete alatt a téli hónapokban házi foglalatossággal töltötte az egész háznép az idejét. Még nem is oly rég időben házi szorgalomból telt ki a családnak minden fehér ruhája, sőt sok vidéken még a felsőruha szövete is. Házi tevékenység állította elő a gazdaságban használt eszközöket s szükséges faragó munkát. Erős mestereik volt — a szükség.

A jövedelmező háziipar tevékenységének alapfeltétele első sorban a szükséges munkaerő. Ez kétségtelen, hogy nagy bőségben áll rendelkezésre, amennyiben a mezőgazdasággal foglalkozó lakosság téli ideje, a gyermekeknek és öregeknek az esztendő legnagyobb része munka nélkül, meddően megy veszendőbe.

A második alapfeltétel, mely az ipari tevékenységhez szükséges: a bőség és olcsó nyersanyag. Itt bátran mondhatjuk,

hogy uszunk a bőségben s így gyakran a nyersanyag értéke a szállítási költséget ki nem bírván, mint értéknélküli anyag pocsékolódik el. De megmezőgazdaságunk igen sok terménye szinte kínálja magát a feldolgozásra s minthogy ez itthon nem igen történt meg, a nyersanyag szépen kivándorolt külföldre s mint kész árut drága készpénzen vásároltuk vissza.

A háziipar fejlesztése érdekében kifejtett akciónak csak úgy lesz eredménye, ha a készült tárgyak értékesítésére is megadjuk az irányt és módokat. A helyi keresletnek örvendő tárgyak készítésén kívül itt első sorban azon cikkek jönnek számba, melyekből tömeges mennyiség szükségeltetik, így szőlő, gyümölcs, baromfi-szállító kosarak, czirok-seprők, gyékény- és szalmafonások, melyek legnagyobb része szokásos vagy meghatározott minták szerint készülnek s jönnek forgalomba, ezek készítését és szállítását a gazdák szervezeti alapon szervezve vállalhatnák el, a megrendelést a nagyobb városokban szervező mintaraktárak közvetítenék. Gyümölcs- és szőlőszállító kosarakból, gyümölcs- és szőlőtermő vidékek nagyobb forgalmu vasuti állomásain raktárak létesítenének, hol a termelők beszerezhetnék a vasut által előírt alaku kosarakat.

A mezőgazdasági háziipar üzése fogja rávezetni a földmivelő népet gazdasági és kert terményeinek oly értékesítési módjára, mely annak értékét nagyban emelvén, szép haszonnal fizeti meg a reá fordított fáradságot. Így érti meg majd a föld népe azt a bölcs mondást.

hogy „markolj csak keveset, de azt jól megszorítsd, ne a földet, hanem a munkát szaporítsd,“ mert tapasztalja, hogy nemcsak a drága pénzen vásárolt föld szaporíthatja a jövedelmét, hanem a céltudatos, helyes irányu munkálkodással, minden pénz befektetés nélkül is, meglévő földjéből, terményeink jobb értékesítése folytán, több és biztosabb jövedelmet képes előteremteni.

Támadások Ausztria-Magyarország ellen.

Kolozsvár, aug. 19.

Az olasz közvélemény, amint a látszat bizonyítja, nem nagyon rajong a hármasszövetségért és ellenszenvének nap-nap után kifejezést ad az olaszlapokban.

Aki az olasz lapokat olvassa arra a fölfedezésre jut, mintha az olasz sajtó formális megbízást kapott volna az osztrák-magyar monarchia külpolitikájának folytonos támadására.

Eltekintve a kormánypárti lapoktól, melyek előljárnak a támadásban, a „Capitan Fracassa“, Janardelli miniszterelnök lapja és az „Alhas“, Prinetti külügyminiszter lapja a legirányzatosabb híreket közlik Ausztria-Magyarországnak Albániában és a többi Balkán államokban követett politikájáról.

Valóságos sajtócampagneval állunk szemben és ez sokkal erősebb mint annak idején a franciaellenessajtóhadjárat volt, mely tudvalevőleg a kereskedelmi viszony megszakításával végződött a két ország között.

Nagyon jellemző az olasz félhivatalosoknak a hármasszövetség megújítására vonatkozó legújabb közleménye, mely szerint „Olaszország ép oly érélyesen fogja követelni a szerződés megváltoztatását, mint az egyensulynak az Adria tengeren való fentartását.

A kommuniké hozzá teszi, hogy az új szövetségi szerződésben a Balkán — kérdést az eddiginél sokkal világosabban kell majd kifejtetni.

Természetesen az Olaszország által követelt változások Ausztria-Magyarország érdekével teljesen ellenkeznek. Ezalatt az Olaszországi Albán komité folytatja a campagnet az olasz-sajtóban

Albánia függetlensége érdekében, melyet intervencziója által akar elérni.

Sikkasztás az ipartestületen.

— Hol akadt meg a rovacsolás? —

Kolozsvár, aug. 18.

A kolozsvári ipartestületnek nagy port felvert ügyében annak idején nagy apparatussal indult meg a vizsgálat. Gyűléseztek, tanácskoztak, melyeknek eredményeként a hűtlen ellenőrt elmozdították állásából s helyét egy másik hivatalnokkal töltötték be ideiglenesen.

Kevéssel e változás után a hatósági rovacsolás, melyet Lakatos Ferenc városi főszámvívó vezetett, kezdetét vette, s ideig-óráig a maga megszokott, sablonos formájában haladt. Ez a rovacsolás pedig mindjárt a kezdetén megakadt, félbe maradt.

Nem tudjuk, mit, kit, hogyan és mily mértékben terhel a hivatalos rovacsolás váratlan (?) megszüntetése, azt azonban bankontatáljuk, hogy négy teljes hét óta semmi újabb intézkedés nem történt, sőt talán az eddig elintéztetett motivumokra is a feledés borította leplét.

Talán hiba van a kréta körül?

Nem kerülte ki figyelmünket a legkisebb ténykedés sem s elvárjuk, hogy ott, hol 3—4000 ember követeli a lelkiismeretes, minden tekintetben kielégítő rovacsolást, nem hallgat senki az érdek szavára. — A félbemaradt munkát folytatni kell!

Kolozsvári bünfészkek.

Kolozsvár, augusztus 19.

Ha nem is hivatalos, de magánaton a főkapitányi hivatal időről-időre beszámol nekünk a város közbiztonságáról s azt a stereotip mondatot szokta alkalmazni: „A közbiztonság általában kielégítő.“ S hogy ez az állítás tényleg erős hit, azt mindjárt számadatokkal is bizonyítja.

Hitelt is adunk állításának, de sajnos, a tények még mindig áthaladják — bár szelidebb mennyiségben és minőségben azt az átlagot, mely a közbiztonság kielégítő voltát határolja.

Bár a közigazgatás jelenlegi vezetőinek fáradságot nem is-

merő buzgósága, kötelességüknek lelkiismeretes teljesítése lassan-lassan helyreállítja a sok éven át elhanyagolt állapotot, még ma is vannak helyek, melyek a köz-, személy- és vagyónbiztonságot veszélyeztető alakoknak menhelyet nyújtanak. Nappal a csend uralja e helyeket, de alighogy leszáll az éj órája, a kép megváltozik. A belváros csendes környéke még civilizált városrészt mutat s pár lépéssel odébb már azt lehetné a jámbor idegen, hogy valami keleti város utcáján kóborol.

Különösen a sánczalatti hely az, hol egy-két rosszhírű ház törzsvendégei fenyegetik a testi épséget. Vad zsváj hallatszik ki a nyitott ajtón. Bent orgiát ül az egész társaság. Bizonytalan foglalkozású emberek s bizonyos mesterségű nők. A nagy asztalnál a „ház szépei“ hajtogatják a nemes nedűt akárcsak viz volna, néha-néha egész üveg zuhan a földre, irányítva egy pajkos lábacska rugásától. Kinek a költségén megy ez? Piszkos öltözötü ember, ki egy esomó bankót dob az asztalra. Honnan szerezte? Nem kérdi senki, sem nem tudja.

A lakosok nagyobb része tudja is micsoda légiója él itt a szélhámosoknak. Ép ezért több tekintélyes háztulajdonos egy aláírott ívet terjesztett *Szvacsina Géza* polgármester elé, melyben a Feinstein féle, rossz hírű ház bezárását kéri.

Igen üdvös volna, hogy teljesítsék e kérelmet, mert tessék elhinni, hogy a veszedelmes bünfészkek kiirtása sokkal helyesebb intézkedés, mint a szolid kávéházak tulajdonosait arra kötelezni, hogy a 12 órai zárórát büntetés terhe mellett tartsák be.

Dög-hus a piacon.

Kolozsvár, aug. 18.

Pár hét óta zarándokhelylyé vált szerkesztőségünk. Deputációk keresnek fel bennünket

TÁRCZA.

Egy poétáról.

A „Kolozsvári Ujság“ tárczája.

Égő lelkü poéta volt. Az arca halvány. A haját a barátai szókének mondták, az ellenségei pirosnak. Voltak, akik a verseit jónak mondták, a szerkesztők.

És a poéta nem törődött sem a vén kisasszonyokkal, sem a szerkesztőkkel. Irt a verseket szakadatlan.

A szerelmet nem ismerte, mégis irt róla. Énekelt a csodás, égő szerelemlről, üdvről, menyországról. Lehajtotta fejét a kezére, az agyára rózsaszínű sötétség borult, a lelkét elfogta az édes vágyakozás és dalolt az édes vágyról, a rózsaszínű sötétségről s azt hitte, hogy ez szerelem.

Énekelt csillogó szemekről, aki még nem nézett asszony szemébe; forró ölelésről, aki még nem ölelt; őrrítő csókokról, aki még nem csókolt soha. Tavasszal dalolt az ébredő szerelem-

azzal a panaszszal, melyet már egy izben szóvá is tett egyik lap s melyet, a hatóság erélyes közbelépésében bizva, nem publikáltunk mindezeideig. A várt intézkedés azonban elmaradt, sőt az utóbbi napok óta még általánosabb a panasz aziránt, hogy a Széchenyitéri hus áru-lók egyik-másika teljesen élvezhetetlen árut szolgál ki.

A panasz különösen a helyi „hütyü“ árusokra irányul. Ezek a lelketlen teremtések nem azt nézik, hogy az amugy is drága pénzért jó, élvezhető árut adjanak, hanem a könnyű meggazdagodás iránti vágyuk hódolva, olcsó pénzen beszerzett, régi, megfégesegett huskészetből kotyfolják össze silány portékájukat,

Az a szegény munkásember, aki családjától távol kénytelen megkeresni mindennapiját s így nincs abban a helyzetben, hogy meleg ételt ebédeljen, fárasztó munkával összegyűjtött filléreit abban a tudatban, hogy azokért tisztességes árut kap, kidobja élvezhetetlen, döglött, megszagosodott szeméjét.

Tegnap is három munkás ke-reste föl szerkesztőségünket, magukkal hozván egy darab hust, amiben olyas valamit látunk, hogy undor fogott el mindnyájunkat.

A legerélyesebb hangon követeljük a városi főorvostól, hogy magasztos hivatását lelkiismeretesebben teljesítse s nemcsak egy-egy följelentés alkalmával, hanem váratlanul is jelenjen meg e lelketlen teremtések sátorában s ha azoknál élvezhetetlen árut talál, úgy irgalmatlanul büntettesse meg a gazokat, kik azonkívül hogy szigoruan büntetendő cselekményt

ről, ősszel a lemondásról, a hulló levelekről. Illattérhes nyári éjszakán megirta a csókos szerelem dalát s télen irt a fehér szemfedőről mely betakarja, meggyógyítja a szív sebeit. S amint dalolt, a lelke olyan édes kéjt érzett, mintha valami fehér árny a két karjával átfogta, az ajkát az ajkára tapasztotta volna.

Mindig az erdőket bujta. Süsögő lombok alatt, madárdal mellett irta a verseit. Megénekelte a fehér gyöngyvirágot, amikor a nap a harmatesöppet kicsókolja a kelyhéből. Megénekelte a kék harangvirágokat, amint a szél egymáshoz hajtja fejüket. Mindenütt a csókot, ölelést látta s mégis, mikor egy napsugaras délután egy asszonyt látott maga előtt menni az erdei uton, szinte futva ment a sürübe, a hol egyedül lehetett. De késő volt már.

Az asszony megfordult s a poéta inkább sejtette, mint látta a két fekete szemét és a piros ajkát. S ma nem tudott énekelni

követnek el, még 2—3000 munkásember egészségét is veszélyeztetik.

A hatóság részéről elvárjuk a gyors és erélyes intézkedést.

Megszökött örültek.

Az éjszaka két örült szökött meg a lipótmezei tébolydából. Bugyi István honvédörmester és Varga Lajos napszámós egy földalatti czellában voltak elzárva. Czellájuk ablaka a kerítésre nyilott.

Az éjszaka az ablak vasro-télyát kivették a falból s a kerten át kiszöktek az országútra.

Hajnalban vették csak észre a szökést és mindenfelé az örültek keresésére siettek. Reggel öt órakor meg is találták őket a borosjenői téglagyár mellett. Egy fa alatt aludtak. Teljes pongyolában voltak, úgy a hogy a tébolydából megugrottak.

A detektivek bevitték a két örültet a budai kapitányságra, a honnan ma délben szállították újra vissza a tébolydába.

A tébolydában tartott vizsgálat kiderítette, hogy a szökés alatt az inspekeziós ör aludt.

Meggyilkolt vándorlegények.

Zsákba kötött halottak.

A napokban két vándorló érkezett Szent-Mártonba s mivel a községi nagyvendéglő udvarán táncmulatság volt, a két vándorló az istállóban huzta meg magát.

Este, mikor a fiatalság szétoszlott, a két vándor is bement az ivóba, magukkal hívták a vendéglős kocsisát, Pohánka András is, megvacsoráztak és boroztak. Estefelé 11 óráig mulatott a két vándor a kocsisal s azután mind a hárman az istállóba mentek aludni.

Éjfél után két óra tájban Bacsá Ádám éjjeli ör találkozott az utcán Pohánka András ko-

a fehér gyöngyvirágról, a kék harangvirágról. Neki támaszkodott egy mohos fának s várta, hogy majd jó az ihlet perze.

Egyszerre valami dalt hallott. Halkan, lassan énekelte valaki, a ki mindig közelebb jött. Alig hallotta, alig sejtette, milyen a nótája, rá gondolt a fekete szemekre, a piros ajkra s nem tudott mozdulni, mintha bűvölet tartotta volna fogva.

A dal már egész közélről hallatszott. Néha bus volt, mérhetetlen bus, s a poétának fájdalom szorongatta a szívét; aztán felcsattant valami vidám, pajkos dallam s a poéta hallgatta, szive feldobbant egész a lihegő ajkáig — a dal a szerelemlről szólott.

Most megmozdultak a bokrok s kilépett dalolva a fekete asszony. A poéta agyára ráborult a rózsaszínű köd, lelkét elfogta az édes vágy. Odaborult a fekete-haju asszony lábai elé, átölelte a térdét s nézett rá epedő, égő szemekkel. S megnyílt előtte az igazi szerelem világa . . . Övé

csissal, a mint ez tiz teli zsákot tolt talicskán.

Az éjjeli ör megkérdezte a kocsisat, hogy mit visz a zsákokban. Pohánka azt felelte, hogy buzát a malomba.

Az ör megtapogatta a zsákokat s Pohánka a talicskát ott hagyva futásnak eredt. Az éjjeli ör által kibontott zsákokban a két vándorló holtteste volt, mind a kettőnek át volt metszve a nyaka s a zsákok korpával voltak kitöltve.

Hajnalban az esetről értesítették a csendőrséget, mely első esetben az istállót kutatta át, hol a kocsis ágyában a szalma között egy pénztárczát találtak, melyben két darabb százás és tizenégy darab tizes bankjegy volt, ezenkívül egy arany órát és lánczot is találtak.

A megszökött Pohánkát még a reggeli órákban elfogták a tiszaparti füzesben. Beismerte, hogy a két vándorlót ő ölte meg és tőlük vette el az ágyában talált 340 forintot és az arany órát, a hullákat pedig a Tiszába akarta dobni és az éjjeli ör utját állta.

A két meggyilkolt ember személyazonosságát még eddig nem lehetett megállapítani, valamint azt sem, hogy honnan került az a sok pénz a két vándorlóhoz.

HIREK.

— **I. Ferencz József.** Ferencz József apostoli király most töltötte be hetvenegyedik évét. Tisztes kor, nemcsak az eszterdők sokaságánál, hanem történeti karakterénél fogva is, melyet kevés halandó ér el. És ez az isteni kegyelemből való uralkodó a jó s a balszerencse közepette annyi magas minőségű fejedelmi és emberi arányt váltott ki lelkéből — hogy népei oly határtalan szeretettel, megbecsüléssel övezik körül,

lett a megálmodott üdv, a rózsaszínű menyország. Megismerte a szerelmet, amiről eddig csak énekelt bimbófakadáskor, levélhulláskor. Megismerte a forró ölelést, az őrrítő csókokat. Aztán eltűnt az asszony s a poétának utána veszett a nézése, a mint a bokrok mindjobban elfődték alakját.

Ledőlt a fübe. Most nem hallotta meg a letiport virágok jajját. Énekelni akart az üdvről szerelmes, diadalmas himnuszt. Nem szintelen dalt fakó álomról, lelkét magasztalót kéjes mámoros valóról. És nem tudott dalolni. A hangja durva, tagolatlan volt s nem hatalmas, egekbe törő. A lelke forrongott az indulatokból s a sok nevetlen érzést, ujjongó örömet nem tudta dalba önteni. Futott az erdőből, hol minden a szerelmet hirdette. Minden fűszál, minden virág. És nem dalolt többet soha.

Nem tudott a szerelemlről énekelni, a mint a csókot megismerte az égő lelkü poéta. *En.*

mint a legalkotmányosabb monarchia tükrét. A „vitam et sanguinem“ fellobbanása óta sohasem nyert olyan megnyilvánulást a nemzeti hála, mint dicsőséges uralkodónk, I. Ferenc József apostoli király születésnapjának évfordulóján. Ez alkalommal egy sziv és lélekkel kiálltjuk feléje az „Éljen“-t!

— **A játék vége.** A Hunyadi-terén nagy csapat munkás állt tegnap délután. Közülük kettő. *Kokas* Ferenc és *Fekete* Albert tréfából birokra mentek. Nagy buzgalommal verdesték egymást a földhöz, amíg egyszer *Fekete* Albert éles fájdalomkiáltást hallatott. Társai hozzá szaladtak s felvették a földről. Akkor látták meg, hogy a keze kettétörtött. A rendőrség intézkedésére beszállították a kórházba. *Kokas* ellen pedig megindították az eljárást.

— **A király születésnapja.** Tegnap a kora reggeli órákban huszonhárom ágyulövés szállt tova és jelezte az örömnepet. — Örömnep volt ez minden magyarnak, melyet évről-évre oly lélekemelő módon ünnepel meg a nemzet. A templomokban hálaadó istentiszteletet tartottak s nem volt oly intézet, mely ez alkalommal ne ünnepelte volna. A kolozsvárt állomásozó 21-ik honvéd gyalogezred tisztikara is a legfelsőbb hadur örömnepé alkalmával tegnap kasszinója termében diszebedet rendezett.

— **Fürdés a szabadban.** Nem egyszer helytelenítettük azt az eljárást, hogy ilyenkor a fürdő-szezonban egész sereg fürdőközönség mulat a „zajos szamos“ hullámaiban. E baj orvoslásáért a rendőrséghez fordultunk, mint olyanhoz, akinek elődázhatatlan kötelessége minden a közszemérem rovására történő dolgokat megakadályozni. A Deák Pál regiméje alatt lett is szabályrendelet kiadva, mely a legszigorubb büntetést méri a nyílt helyeken fürdőzőkre, de még ma is látnunk kell — különösen a fellegvári-ut alatt — az adám-kosztümös „hüszlők“ csoportját. Felszólítjuk *Polez Rezső* h. főkapitányt, hogy erélyes közbelépésével vessen véget ez arczpirító állapotnak.

— **Berde Mózes mellszobra.** A nagyelkü székelő nábobnak, ki százazrekre rugó vagyonát a kolozsvári unitárius egyháznak hagyományozta, mellszobrot állít az unitárius egyház. A szobor bronzba öntve, architektonikus talpazaton az új unitárius gimnázium előcsarnokába lesz fölállítva s a leleplezési aktus agymnázium megnyitásával egyidőben fog megtörténi, szeptember 15-én. A szobrot *Margó Ede* szobrász mintázta.

— **Ha a talyigás iszik.** A rendőrség nagyon jól tudja, hogyha a talyigás meg a kefekötő iszik, akkor rendszeren bokros teendői akadnak. Tegnap délután az *Unió-utczában* garázdálkodott egy *Kerekes Sándor* nevű talyigás. Belekötött a járókelőbe

s különösen az utcán járó asszonyokat inzultálta nagy előszeretettel. A garázda embernek végre is a rendőrség fogta pártját és az a csudálatos fátum érte, hogy saját talyigáján viték be, összekötözve. Természetes, hogy néhány napig a közgazgatási fogház lakója lesz.

— **Véres verekedés.** Véres verekedés színhelye volt tegnap délután a Hunyadi-ter. A délutáni czirkuszi előadás megkezdése előtt, a pénztárnál *Fodor János* napszámos és *Szentmihályi Gábor* szobafestő-tanonc összeveszték. A nyelveskedés nemsokára verekedéssé fajult, miközben *Szentmihályi* egyik kollegájának *Pál József*nek segítségével alaposan eldöntette *Fodort*, sőt zsebkését is oldalába szurta. A kés szerencsére egy bordában megakadt s így csak könnyebb szerű sérülést ejtett. A káselő inasok a rendőrség szárnyai alá kerültek.

— **Ünnepély királyunk tiszteletére.** A kolozsvári orthodox Talmud-tanegylet a „Szent-Thora“ felavatási ünnepét tegnapra halasztotta el, amikor apostoli királyunk születésnapját is megünnepezték. A tagok *Wald Jakab* rabbi-helyettes lakásán gyűltek össze, honnan a szokásos egyházi szertartás után, a néhány száz főre menő tömeg énekszó és fáklyafény mellett az egyet helyiségébe vonult, hol a tagok diszvacsorához ültek. Az orthodox hitközség ujonnan választott kántorának éneke után. *Wald Jakab* rabbi helyettes lendületes szavakban emlékezett meg az összejövetel fontosságáról s szép szavakban mondott pohár köszöntője után poharát I. Ferenc József apostoli király egészségére üritette ki. A disztinált társaság a késő éjjeli órákban oszlott szét.

— **Asszonyháboru.** Nincs kétség benne. A nőemancipációval megbomlott a társadalmi béke. Erre vall legalább az a körülmény, hogy az utóbbi napok óta tisztos amazonaink örökös harezi lábón állanak egymással. Tegnap is a Hunyadi-terén két asszony összekülböztött s miután nézeteiket nem tudták békés uton elintézni — hajba kaptak. Haj! de a csendőr bácsi közbelépett s mielőtt arczaikon megörökíthették volna haragjuk simbolumát, mindkettőjüket a dolgozóházba kísérte.

— **Ötkoronás-gyár a Bácskában.** A bács-bresztováci csendőrség hamis ötkoronásokat gyártó bandának jött a nyomára. A hamis pénzt egy *Trischán* nevű czipész hozta forgalomba Budapesten lakó anyja és öccse segítségével. A bresztováci pénzhamisítók összeköttetésben állottak az újvidéki pénzhamisító bandával és az egész Bácskát elárasztották hamisítványikkal. Házmozgáskor a csendőrség nyolez gépet és sok hamisítványt talált. *Trischánt* letartóztatták, de még több letartóztatás várható. A vizsgálat szálai Budapestre is elvezetnek s a

rendőrség most azok után nyomoz, akik az értékesítésnél közreműködtek. A detektivek tegnap több gyanúsított egyént állítottak elő.

— **Bogár-eső.** Érdekes természeti tüneményt láttak a héten Szentesen. Nagy zápor kerekedett, de víz helyett ujnyi vastagságban lepték el a földet ott még nem látott bogarak. E bogarak zománcszerű szárnya fénylő kékes-zöldszínű, alsó részük pedig sárga sávval van borítva. A ritka természeti tünemény alkalmával sűrű fekete felhőtömeg borította be a kevéssel előbb még teljesen tiszta csillagos eget s a bogár-eső elmultával újra kiderült az ég, a nélkül, hogy egy esőpp esőszem is hullott volna.

— **A kivándorlási ügynökök működése.** Csak a napokban emlékeztünk meg azokról a lelketlen emberekről, kik mézes-mázos szavakban a kivándorlásra kecsegtetik a népet. Szép hazáról, szabad területekről sok aranyról, még több pénzről beszélnek s a szegény léprecsalt emberekre az új hazában a legnagyobb nélkülözés és nyomor vár. Legutóbb egy *Rajcz Zoltán* nevű kivándorlási ügynök küldözget szét prospektusokat s a *Kanadába* való kivándorlásra csábítja az embereket. Prospektusai oly népszerűségnek örvendenek, hogy a belügyminisztérium figyelmét is magukra vonták, hanem tegnap 90904 sz. alatt egy rendeletet kaptak a hatóságok, melyben a belügyminiszter arra figyelmezteti a törvényhatóságokat, hogy a mennyiben lehet vessenek gáttot e lelketlen emberek üzérkedésének s így a kivándorlásnak is.

— **Megölette a testvérét.** *Milkovics Lázár* bajmoki szabó fölbujtotta a legényét, *Palkovics Gézá*t, hogy testvérét, *Milkovics Márton* szabómestert, aki szomszédságában lakott, ölje meg, jó áldomást fizet érte. A két testvér összeveszett azon, hogy Márton megverte Lázárnak az inasát. *Palkovics* késsel rátámadt *Milkovics Mártonra* és nyakszirtten szurta. *Milkovics* azonnal meghalt. A tettest elfogták és a szabadkai törvényszék börtönébe szállították.

— **Elsülyedt hajó.** A görög vizeken elsülyedt az *Angelika* nevű gőzös. A legénységből két ember a tengerbe fult. Az *Angelika* hajót azelőtt *Iká*-nak hívták és egyszer már elsülyedt a *fiúmei kikötőben*. Akkor kiemelték és egy görög kereskedőnek adták el.

— **Harcz a török-bolgár határon.** A legutóbbi napokban török és bolgár határőrségek között összeütközés történt. Török katonák rálöttek a bolgár katonákra, mikor az utóbbiak a határon őrzésben voltak. Az összeütközésben 4 török katonát megöltek öt pedig megsebesült. Két török század a visszavonuló bolgár katonákat üldözöbe vette és megszállta a bolgár területen fekvő *Szary-Tas* községet. Csapatokat küldtek ki a benyomult törökök kiűzésére. A bolgár kormány erélyes lépéseket tett *Konstantinápolyban*.

Színház és Művészet.

Színházi műsor :

Kedd : A gyimesi vadvirág.
Szerda : Plébános szakácsnéja.
Csütörtök : Brankovics György.
Péntek : A modell.
Szombat : Gerolsteini nagyhercegnő.
Vasárnap : Ugyanez.

*

* **Brankovics György**, Obernyik Károly történelmi drámáját csütörtökön fölelevenítik. A czimzerepre *Szakács Andor* készül nagy ambícióval, ki ezuttal játsza *Kolozsvárt* először ezt a szerepet,

*

* **Szent István napján**, *Géczy* pompás népszínművét „A gyimesi vadvirág“-ot fogják adni, *Z. Bárdi Gabi*, *Novák Irén*, *Kassai Tompa*, *Szentgyörgyi Dezséri*, *Papp* és *Gabányi* adják a darab fő szerepeit.

Szerkesztői üzenetek.

Gyöngyvirág. Ha kilétét elárulja; dolgozatait szívesen felhasználjuk.

Iparista. Becses munkáit ezután is szívesen vesszük.

Suhogó. Megírott tárczáit csak küldje bátran szerkesztőségünkbe s ha megüti a mértéket, készséggel közre adjuk.

Névtelenek. Lapunkban már többször említettük, hogy névtelenül, vagy álnévvel ellátott leveleket nem vesszük figyelembe.

Mignon. Kérdezt munkalársunk még mindig dolgozik lapunkba s eszé ágában sincs más laphoz menni.

T. I. Kérdésére válaszolva tudatjuk, hogy igenis van gyors-tehervonat. Ha azon akarja elvitetni féltett kincsét, bővebb felvilágosításért forduljon a vasutigazgatóságokhoz.

F. G. Budapest. Az ügy állásáról kimerítő tudósítását várjuk.

NYÁRI SZÍNHÁZ.

Kolozsvár, hétfő, aug. 19-én.

A KIS ALAMUSZI.

Eredeti operette 3 felvonásban.
Irtá. ifj. *Bokor József*.

SZEMÉLYEK :

De Chateau Renard vicomte — — — *Bárdi G.*
Saint Remy marquis — *Kassai.*
De la Tremoile lovag *Gabányi-Mervilleux*
Roland br. *Várad.*
Mac Donald — — — *Gyöngyi.*
Sarah, neje — — — *Perényi.*
Rettenetes — — — *Dezséri.*
Urhölgy — — — *Miklósi.*

Kezdeté fél 8, vége 10 órakor.

Felelős szerkesztő és lapfajdos :
SCHABERL JÓZSEF.

APRÓ HIRDETÉSEK:

Az apró hirdetések előre fizetendők. E rovatban minden szó egyszeri beiktatása 4 fillérbe kerül, vastagabb betűből 8 fillér. Fölvilágosítást ad a kiadóhivatal, ha a hirdetés alatt álló kis szám közöltetik. Levélbeli tudakozódásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges postabélyeg beküldetik. Vidékről igen kényelmesen beküldhetők az apró hirdetések postautalvánnyal, mert a postautalvány szelvényére az apró hirdetés szövege is könnyen elfér. Az eljárás igen egyszerű, mert mindenki kiszámíthatja az apró hirdetés árát. Apró hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban déli 12—1 óra között. Deák Ferencz-utca 18. szám alatt.

Apróhirdetéseink beküldésének megkönnyítésére, levelezőlapokat bocsátottunk ki, melyek 25—50 és 75 fillérért kaphatók a főtéren „Globus” hírlapel-árusító irodában.

LEVELEZÉSEK.

Orion. Levele van a kiadóhivatalban.

Vidéki. Levele van a kiadóhivatalban.

Glankos Levele van a kiadóhivatalban.

Önálló, fiatal-ember ez uton óhajt megismerkedni egy szép, művelt, barna urinóvel, vagy leánnyal. Leveleket a kiadóba kér „*Ábránd és Szerelem*” czimben.

Hölgyeim! Elegáns, művelt, kék szemű, diszkrét jellemű, dús gazdag fiatal ember önzetlen barátja, tanácsadója lenne szintén vagyonos, disztingvált hölgynek. Csakis urnóktól kérek választ „*Vasjellem*” jelíggel a kiadóhivatalba.

Mely intelligens hölgy (csakis intelligens) volna hajlandó egy barna fiatal emberrel levelezni és megismerkedni? Levelet „*Keltemes időtöltés*” czimben e lap kiadóhivatalába kér.

Nyílt szív. Levele van a kiadóhivatalban.

Hölgyeim! Husz éves vagyok, de fiatal korom dacára sok csapás ért. Elvesztettem hitemet, el mindenemet. Föltalálni ezt csak egy gyöngéd, szem-

reimének élő nőben vélem. Ki volna hajlandó erre vállalkozni? Leveleket a kiadóba kér „*Celestin*.”

Egy szőke, kék szemű fiatal ember művelt fiatal nő, vagy leány ismeretséget keresi, aki megosztaná vele az unalom lélekölő perceit. Leveleket „*Faust*” czimben a kiadó továbbít.

Intelligens állásu, vagyonos fiatalember, házasság czéljából oly uri leány ismeretséget keresi, aki

saját vagyonához megfelelő hozománnyal rendelkezik. Leveleket „*Pluto*” czimben a kiadóhivatalba kér. Diskréció biztosítatik.

Sz. Mariska. Sötét zöld kalap, fehér ruha. Nem akarja kívánt ismeretséget megkötni? Hiszen én tudom, hogy a papája beleegeznek ismeretségekbe. Választ a kiadóba kér: *H.-barna.*

Hölgyeim! Ki volna hajlandó egy magával meg-

hasonlott, előkelő foglalkozásu fiatal embert felvidítani? Ajánlatokat e rovatba, vagy zárt levélben a kiadóba kér „*Bru-tus*.”

KERESLET.

Iskolázott 14 éven felüli tisztességes fiu tanulónak felvételnek. Czím a kiadóhivatalban.

12—14 éves fiuk tanulóknak felvételnek **Kún Mátyás késmüvesnél,** Kosuth Lajos u. 2.

Kitünő és olcsó házi szappan és gyertyaárak:

Czirják Károly szappan-gyárosnál, Wesselényi Miklós-utca 19. sz. a.

Férfi és női czipők:

Matusek József Mátyás-tér 2. szám.

Bőrárak:

Hirsch Adolf Wesselényi Miklós-u. 11. sz.

Látszerek és sebészeti műszerek:

Mihaltsek Ferencz. Egyedüli erdélyrészi szak-látszerész, Mátyás király tér, Nagy Gábor (Frölich féle ház). Ajánlja összes optikai munkáit.

Eladó bolt!

Teljesen berendezett szatócsüzlet eladó. Czím a kiadóhivatalban. 3—5

Kitünő minőségű s legmagasabb szilárdságú

Portland-Cementet

ajánl legolcsóbb árban a

Brassói Portland-Cement-Gyár

Angele, Hock, Kugler és Paul, Brassóban.

Kolozsvárt kapható a következő cégeknel: **Csiki Testvér** uraknál, Deák Ferencz (Belközép) utca 39. szám; továbbá **Tessitori** és **Gurisatti** és **Offner Samu** urnál.

SCHABERL JÓZSEF „GUTENBERG”

KÖNYVNYOMDÁJA

KOLOZSVÁRT, DEÁK FERENCZ-UTCZA 18.

Ajánlom a nagyérdemű közönségnek a modern technika minden előnyével gazdagon berendezett

„Gutenberg” könyvnyomdámát.

Mint tanult nyomdász, egyedüli elvem volt egészen új nyomdámát a legmodernebb követelmények szerint és a legnagyobb szakértelemmel berendezni; ezen törekvésem által azon kellemes helyzetbe jutottam, hogy bármilyen nyomdai munkát a legjobb izlésnek megfelelően és a legjutányosabb árak mellett vagyok képes kiállítani.

Elvállalok ujságok, folyóiratok, alkalmi iratok, könyvek, kisebb és nagyobb nyomdai munkáknak legújabb betűkkel, izléses kivitelben, csakis elsőrangu szakemberek által leendő elkészítését.

Vidéki megrendelések a legrövidebb idő alatt jutányosan és kifogástalanul intéztek el.

A nagyérdemű közönség szives támogatását kéri

Telephon-szám 261.

teljes tisztelettel

Schaberl József

nyomdatulajdonos.

A Kolozsvári Ujság kiadóhivatala.

Hirdetések a legjutányosabb árban vállaltatnak s feltünő izléses alakban készítettnek el.

Nyom. Schaberl József „Gutenberg” könyvnyomdájában Kolozsvárt, Deák Ferencz-utca 18. sz.